

ഹദീസ് നിർമ്മാണവും കാരണങ്ങളും

ഖുർആനിൽ മായം ചേർക്കാൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ ഇസ്‌ലാമിന്റെ ശത്രുക്കൾ ഹദീസുകൾ ഉണ്ടായത് തങ്ങളുടെ ആക്രമണത്തിനിരയാക്കിയത്. ഹദീസ് നിവേദകരെപ്പറ്റി അപവാദം പ്രചരിപ്പിക്കുക, അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും അനാചാരങ്ങളും സുന്നത്തിന്റെ ലേഖലൊട്ടിച്ച് പ്രചരിപ്പിക്കുക തുടങ്ങി പലതും അവർ ചെയ്തു. ജൂതന്മാരും നിരീശ്വരന്മാരും തുടങ്ങിവെച്ച ആ ചെയ്തികൾ എക്കാലത്തും ഇന്നും തുടർന്നു വരുന്നു. ഈ കെണിയിൽ മുസ്‌ലിംകളും കുറെ കുടുങ്ങി. ഇസ്‌ലാമിക പാരമ്പര്യത്തെക്കുറിച്ച് അജ്ഞതയും വ്യക്തിപ്രഭാവം നില നിർത്താനുള്ള പ്രവണതയുമായിരുന്നു മുസ്‌ലിംകളിൽ ഇതിന് തുടക്കം കുറിച്ചത്. ഇതിനു പുറമെ ശിആയിസം എന്ന തീവ്രവാദ പ്രസ്ഥാനവും സുന്നത്ത് വിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏറെ മുതൽ മുടക്കി. പ്രവാചക കുടുംബത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം എന്ന മറവിൽ രാഷ്ട്രീയ കണ്ണും അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും ശീആ വിഭാഗത്തെ ഒട്ടേറെ വ്യാജ ഹദീസുകൾ കെട്ടിച്ചമയ്ക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി അനാചാരങ്ങൾ ഒട്ടേറെ മുസ്‌ലിംകളിൽ പ്രചരിച്ചു. ജാറങ്ങൾ, ഉത്സവങ്ങൾ, ഇതു രണ്ടും കേന്ദ്രീകരിച്ചു പ്രചരിച്ച വഴിപാടുകളും ഈ തീവ്രതയുടെ ഉപോൽപ്പന്നങ്ങളാണ്. മൗലീദുകൾ, മാലകൾ, ജാറങ്ങളും ഉത്സവങ്ങളും, വ്യാജ ചികിത്സകർ, ആഗ്രഹ സഫലീകരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവയൊക്കെ ഓരോ സമൂഹത്തിന്റെയും മനസ്സിൽ വ്യാപകമായി വേരോടുംവിധം പ്രചരിച്ചത് ഇതുമൂലമാണ്. എന്നാൽ മുസ്‌ലിംകളുടെ ഈ വ്യതിയാനത്തെ തടുത്തു നിർത്തുവാനും നബിചര്യയുടെ തനിമ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുവാനും മുസ്‌ലിം പണ്ഡിതന്മാർ സർവശക്തിയും ഉപയോഗിച്ച് രംഗത്തുവന്നു. ഹദീസുകളുടെ ബലാബലം പരിശോധിക്കുവാൻ കുറ്റമറ്റ സംവിധാനങ്ങളേർപ്പെടുത്തി. അനാചാരങ്ങളിൽ നിന്ന് ആ ചാരങ്ങളെ വകതിരിച്ചെടുക്കാൻ ശ്രമങ്ങൾ തുടങ്ങി. പ്രവാചക ജീവിത തനിമ കാലാകാലം നിലനിൽക്കാനും അതതു കാലങ്ങളിൽ മനുഷ്യൻ ചമച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ദുരാചാരങ്ങളിൽ നിന്ന് ഇസ്‌ലാമിന്റെ സന്ദേശം വേർതിരിച്ചു മനസ്സിലാക്കാനും ഈ ശ്രമങ്ങൾ മൂലം സാധിച്ചു.

ഉസ്‌മാനുബ്നുഅഫ്ഫാൻ^റന്റെ ഭരണത്തിൽ അവസാന കാലത്തും അലി^റയുടെ ഭരണ കാലത്തും മുസ്‌ലിം സമൂഹത്തിലുണ്ടായ രാഷ്ട്രീയ ശൈഥില്യം കാരണമായി ജനങ്ങളിൽ മാത്സര്യബുദ്ധി വളരുകയും അത് വ്യാജ ഹദീസ് നിർമ്മാണത്തിന് കുറെയാളുകളെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. കൂടുതലും ശിആ വിഭാഗത്തിലെ തീവ്രവാദികളായിരുന്നു ഈ പ്രവണതക്ക് ആരംഭം കുറിച്ചത്. ഇറാഖായിരുന്നു ശിയാക്കളുടെ അക്കാലത്തെ കേന്ദ്രമെന്നതിനാൽ അവിടെ നിന്നാണ് വ്യാജ ഹദീസുകൾ പുറത്തിറങ്ങിയത്. പ്രസിദ്ധ ഹദീസ് പണ്ഡിതനും പത്ത് സ്വഹാബികളെ നേരിൽ കാണാനും പഠിക്കാനും സാധിച്ച താബിഉമായ ഇബ്നു ശിഹാബുസ്സുഹ്‌രി (മരണം ക്രി. 741) പറയുന്നു: ‘ഒരു ഹദീസ് ഞങ്ങളുടെ അടുത്ത് നിന്ന് പുറത്തുപോകുമ്പോൾ (മറ്റൊരാൾക്കു പഠിപ്പിച്ചു കൊടുക്കുമ്പോൾ) ഒരു ചാൺ വലിപ്പമേയുണ്ടാവൂ. പിന്നീട് അതേ ഹദീസ് ഞങ്ങളുടെ അടുത്തെത്തുമ്പോൾ (ഞങ്ങൾ അത് വീണ്ടും കേൾക്കുമ്പോൾ) ഒരു മുഴം നീളമുണ്ടായിരിക്കും’. സുഹ്‌രിയുടെ ശിഷ്യനായ ഇമാം മാലിക് (ഹി 93-179) ഇറാഖിനെ *ദാവു ദർബ്* (ഹദീസ് നിർമ്മാണ കേന്ദ്രം) എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.

രാഷ്ട്രീയ ചേരിതിരിവ് ഹദീസ് നിർമ്മാണത്തിന് പ്രധാന കാരണമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വേറെയും കാരണങ്ങൾ അതിനുണ്ടായിരുന്നു. ഇവിടെ എടുത്തു പറയേണ്ട ഒന്നുണ്ട്. പ്രവാചകൻ ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോഴും അവിടുത്തെ മരണശേഷവും ഇസ്‌ലാമിക സമൂഹങ്ങൾക്ക് ഇസ്‌ലാമിനോടും മുസ്‌ലിംകളോടും അതിയായ കുറും ഐക്യബോധവും നിലനിന്നിരുന്നു.

‘എന്റെ പേരിൽ ആരെങ്കിലും കളവ് കെട്ടിച്ചമച്ചാൽ അവന്റെ ഇരിപ്പിടം നരകമാണെന്നുറപ്പിച്ചു കൊള്ളട്ടെ’ എന്നു തുടങ്ങിയ നബിവാചനങ്ങൾ അവരിൽ ഭക്തിയും സൂക്ഷ്മതയും ഉണ്ടാക്കി. ഈ പവിത്രതാബോധവും സൂക്ഷ്മതയും വ്യാജ ഹദീസുകൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടാതിരിക്കാനുള്ള ശക്തമായ തടസ്സമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ തീവ്രവാദികൾ ആ തടസ്സം തട്ടിമാറ്റി. നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ച പോലെ ആദ്യമായി ഹദീസ് നിർമ്മാണമെന്ന ആ കടുംകൈ ചെയ്തത് ശിയാക്കളിലെ ഒരു വിഭാഗമായ റാഫിദഃ ആയിരുന്നു. ഭക്തിയുടെയും ഇസ്‌ലാമികാവേശത്തിന്റെയും ജാടകളും പരിവേഷങ്ങളുമണിഞ്ഞ ഇക്കൂട്ടർ തങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയ നേട്ടത്തിന് നബി വചനത്തിന്റെ പവിത്രത കെടുത്തി. ഇമാം മാലിക് അവരെപ്പറ്റി പറഞ്ഞതിപ്രകാരമാണ്: ‘അവരോട് മിണ്ടരുത്. അവരിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കരുത്. അവർ നൂണ പറയുന്നവരാണ്.’ മിതവാദിയായ ഒരു ശിയാ പണ്ഡിതൻ ശുറൈകുബ്നു അബ്ദില്ലാഅൽഖാദി പറയുന്നു: ‘നിങ്ങൾ റാഫിദകളല്ലാത്ത ആരിൽ നിന്നും ഹദീസ് സ്വീകരിച്ചു കൊള്ളുക. അവർ ഹദീസുകൾ നിർമ്മിക്കുകയും അത് മതമായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരത്രെ.’

ഇതോടുകൂടി ഹദീസ് നിർമ്മാണം നടത്താൻ പലരും ധൂഷ്ടരായി. ഇസ്‌ലാമികാദർശത്തിന്റെ വികാസവും മനുഷ്യർക്കിടയിലെ അംഗീകാരവും കണ്ട് കലിപ്പുണ്ട മതവിരോധികളും നിരീശ്വരവാദികളും മുസ്‌ലിംകളിൽ ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാക്കാൻ ഹദീസ് നിർമ്മാണം ഉപാധിയായി സ്വീകരിച്ചു. വേറൊരു കൂട്ടർ വർഗം, ഗോത്രം, ഭാഷ, നേതൃത്വം എന്നിവ നില നിർത്തുവാനാണ് ഹദീസ് നിർമ്മാണം നടത്തിയത്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണുക: ‘അല്ലാഹു കോപിഷ്ഠനാകുമ്പോൾ അറബിയിലും സന്തുഷ്ടനാകുമ്പോൾ പേർഷ്യൻ ഭാഷയിലുമാണ് വഹ്‌യ് നൽകുക.’ ഇതിന് മറുപടിയായി തിരിച്ചും ഒരു ഹദീസ് മറു കക്ഷിക്കാർ പ്രചരിപ്പിച്ചു. അറബി-പേർഷ്യൻ പക്ഷപാതിത്വമാണ് ഇതിനവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചതെങ്കിൽ ശാഫിഈ - ഹനഫീ മദ്ഹബ് ഭ്രാന്ത് ചിലരെ ഇങ്ങനെ ഹദീസ്(?)ണ്ടെന്ന് പ്രചരിപ്പിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു: ‘അബൂ ഹനീഫത്തുനുഅ്മാൻ എന്നൊരാൾ എന്റെ സമുദായത്തിൽ വരാനുണ്ട്. അയാൾ എന്റെ ഉമ്മത്തിന്റെ വിളക്കാണ്.’ ശാഫിഈ മദ്ഹബുകാരെ എതിർക്കാൻ ചിലർ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: ‘മുഹമ്മദ് ബ്നു ഇദ്റീസ് (ഇമാം ശാഫിഈയുടെ പേർ) എന്നൊരാൾ എന്റെ സമുദായത്തിൽ വരാനുണ്ട്. അയാൾ എന്റെ സമുദായത്തിന് ഇബ്‌ലീസീനേക്കാൾ ദോഷം ചെയ്യും.’

ഹദീസ് നിർമ്മാണത്തിന് രംഗത്തു വന്നവരിൽ ചിലർ മതോപദേശികളായിരുന്നു. ജനങ്ങൾക്ക് സന്മാർഗം പഠിപ്പിക്കുകയായിരുന്നില്ല മറിച്ച് ആളുകളെ അത്യാതമപ്പെടുത്തിയും കരയിപ്പിച്ചും മികവും പ്രകടിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു ഈ വയളൻമാരുടെ ലക്ഷ്യം. ഒരിക്കൽ അഹ്മദ്ബ്നു ഹമ്പൽ, യഹ്‌യബ്നു മഹ്‌മൂൻ എന്നീ രണ്ടു പണ്ഡിതന്മാർ റുസാഫയിലെ പള്ളിയിൽ നമസ്കാരം കഴിഞ്ഞ് ഇരിക്കുകയാണ്. അപ്പോൾ ഒരു ഉപദേശി വയള് പറയാനെ ഴുന്നേറ്റു. അയാൾ പ്രസംഗിക്കുകയാണ്: ‘അഹ്മദ് ബ്നു ഹമ്പലും യഹ്‌യ ബ്നു മഹ്‌മൂനും അബ്ദുർറസ്സാഖിൽ നിന്നും അദ്ദേഹം ഖതാദഃയിൽ നിന്നും അദ്ദേഹം അനസിൽ നിന്നും ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട് നബി ﷺ പറഞ്ഞതായി ഞങ്ങൾക്കു പഠിപ്പിച്ചു തന്നു. ആരെങ്കിലും ലാഇ ലാഹ ഇല്ലല്ലാ എന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിന്റെ ഓരോ വാക്കിൽ നിന്നും ഓരോ പക്ഷിയെ അല്ലാഹു സൃഷ്ടിക്കുന്നതാണ്. അതിന്റെ കൊക്ക് സ്വർണ്ണവും തൂവലുകൾ പവിഴവുമായിരിക്കും.’ ഇങ്ങനെ അതിശയോക്തികൾ പറഞ്ഞു ജനങ്ങളെ പിടിച്ചിരുത്തിക്കൊണ്ട് അയാൾ വയള് തുടർന്നു. ഇതുകേട്ട് മേൽപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു പണ്ഡിതന്മാരും പരസ്പരം മുഖത്തു നോക്കി. അവർ രണ്ടുപേരുമായിരുന്നു ആ പ്രദേശത്തെ ഏറ്റവും വിശ്വസ്തരും ഹദീസ് ഹൃദിസ്ഥമുള്ളവരുമായ പണ്ഡിതന്മാർ. വയള് കഴിഞ്ഞശേഷം യഹ്‌യ ബ്നു മഹ്‌മൂൻ അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചു ചോദിച്ചു: ‘ഇതാർ പഠിപ്പിച്ച ഹദീസാണ്?’ അയാൾ പറഞ്ഞു: ‘എന്റെ ഗുരു നാഥന്മാരായ യഹ്‌യ ബ്നു മഹ്‌മൂനും അഹ്മദ്ബ്നു ഹമ്പലും.’ യഹ്‌യാ പറഞ്ഞു: ‘ഞാനാണ് യഹ്‌യ. അത് അഹ്മദ്ബ്നു ഹമ്പലാണ്. ഞങ്ങൾ ഇങ്ങനെ ഒരു ഹദീസ് ഉദ്ധരി

ച്ചിട്ടില്ലല്ലോ.’ അയാൾ പറഞ്ഞു: ‘നിങ്ങൾ വലിയ വിഡ്ഢി തന്നെ. ലോകത്ത് നിങ്ങളല്ലാത്ത യഹ്യായും അഹ്മദുമില്ലേ.’

ഇത്തരം ഉപദേശികളുടെ വ്യാജ കഥകൾക്ക് ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ പ്രചാരം ലഭിച്ചു. അജ്ഞതയും ഭരണാധികാരികളുടെ മൗനവും ഇതിന് വളംവെച്ചു. സത്യപൂർണ്ണമായ ഹദീസുകൾ ജനങ്ങൾക്കു വിശ്വാസം വന്നില്ല. ഹദീസ് നിർമ്മാണത്തിന് നിമിത്തമായ ഒരു കാര്യം കർമ്മശാസ്ത്രപരമായ തർക്കങ്ങളാണ്. തങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം ശരിയെന്ന് സ്ഥാപിക്കുവാൻ ആളുകൾ നബി ﷺയുടെ മേൽ വ്യാജം കെട്ടിപ്പറഞ്ഞു. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണുക: ‘ആരെങ്കിലും നമസ്കാരത്തിൽ കൈ ഉയർത്തിയാൽ അവന് നമസ്കാരമില്ല’, ‘എനിക്ക് ജിബ്രീൽ ഇമ്മാമായി നമസ്കരിച്ചപ്പോൾ ബിസ്മി ഉറക്കെപ്പറഞ്ഞു’. നമസ്കാരത്തിൽ റുകൂഇലേക്ക് പോകുമ്പോഴും അതിൽ നിന്നുയരുമ്പോഴും ഒന്നാമത്തെ അത്തഹിയ്യാത്തിൽ നിന്നുയരുമ്പോഴും നബി ﷺ കൈ ചുമൽ വരെ ഉയർത്തിയതായി ഹദീസിൽ വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഹനഫീ മദ്ഹബുകാർ അങ്ങനെ ചെയ്യാറില്ല. അപ്രകാരം നമസ്കാരത്തിൽ ബിസ്മി ഉച്ചത്തിൽ ഉരുവിടുന്നത് സംബന്ധിച്ചും മദ്ഹബുകളിൽ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങളുണ്ട്. അതായിരിക്കാം ഇത്തരം ഹദീസുകൾ നിർമ്മിക്കപ്പെടുവാൻ നിമിത്തമായത്.

ജനങ്ങളിൽ നന്മയോട് ആഭിമുഖ്യവും തിന്മയെപ്പറ്റി ഭയവും ജനിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയും ചിലർ ഹദീസ് നിർമ്മിച്ചു. ലക്ഷ്യം നല്ലതായിരുന്നുവെങ്കിലും മാർഗ്ഗം തെറ്റിപ്പോയി. ബാഗ്ദാദിലെ ഗുലാം ഖലീൽ എന്നു പേരുള്ള ഒരു സൂഫി ജനങ്ങൾക്ക് ഭക്തിപകരാൻ ഹദീസുകൾ നിർമ്മിച്ചിരുന്നുവത്രെ. അദ്ദേഹം മരിച്ചപ്പോൾ ബാഗ്ദാദ് പട്ടണം കടകൾ പൂട്ടി ദുഃഖം രേഖപ്പെടുത്തിയതായി കാണാം.

ഭരണാധികാരികളുടെ അനുഭാവമോ ആനുകൂല്യമോ നേടാൻ ഹദീസ് ചമച്ചിരുന്നവരും കുറവായിരുന്നില്ല. ഗിയാസുബ്നു ഇബ്റാഹിം അക്കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ട ഒരാളായിരുന്നു. അയാൾ ഒരിക്കൽ മഹ്ദിയുടെ അടുത്തു ചെന്നപ്പോൾ മഹ്ദി പ്രാവുകയ്ക്കെ പരപ്പിച്ച് വിനോദത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഈ സന്ദർഭം മഹ്ദിയുടെ അനുഭാവം പറ്റാൻ ഉപയോഗിക്കാമെന്ന് ഗിയാസിനു തോന്നി. അയാൾ നബി ﷺയുടെ ഒരു പ്രസിദ്ധ വചനമെടുത്തു. അതിപ്രകാരമാണ്: ‘കുളമ്പിലും അമ്പിൻ മൂനയിലുമല്ലാതെ മത്സരമില്ല.’ ഈ വചനത്തിൽ ‘പക്ഷിയുടെ ചിറകിലും’ എന്നുകൂടി മഹ്ദിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടി കൂട്ടിച്ചേർത്തു. മഹ്ദി അയാൾക്കു പതിനായിരം ദിർഹം സമ്മാനം കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് ഖലീഫയായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ശേഷം മഹ്ദിക്കു സത്യം ബോധ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഗിയാസിനെ അധികേഷപിക്കുകയും ആ പ്രാവുകയ്ക്കെ അറക്കുകയും ചെയ്തു. തർക്കത്തിൽ ജയിക്കാനും സ്വയം പ്രശസ്തി നേടാനും കച്ചവടച്ചരക്ക് വിറ്റഴിക്കാനും ഹദീസ് നിർമ്മാണം നടത്തിയിരുന്നതായി വേറെയും സംഭവങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

അവലംബം :
സ്വഹീഹ് മുസ്ലിം സമ്പൂർണ്ണ മലയാള പരിഭാഷ
(മൂന്ന് വാല്യങ്ങൾ)

പ്രസാധനം:
ഇൻസാഫ് പബ്ലിഷേഴ്സ്

